

AUTO VERZEKEREN? PRAAT ÉÉRST EENS MET ONS!

Dat een auto duur is, hoeven we u niet te vertellen. Elke besparing is dan ook meegenomen. Op de premie van de verzekering bijvoorbeeld. Als u ergens de vruchten van kunt plukken, dan is het wel van de personenautoverzekering van Univé. Maar waarom zou u óns geloven? Vergelijkt u zelf onze premie maar eens met die van uw eigen verzekering!

Trouwens, Univé biedt veel meer dan alleen een zeer scherpe premie: Natuurlijk de snel oplopende no-claim korting. Maar ook bouwjaarkorting voor auto's die ouder zijn dan 2 jaar. En een gratis hulpdienst. En wat te denken van het Premie Voordeel Plan? (Hoe meer verzekeringen, des te hoger de korting op de premies.) Hoe dat kan, zo'n lage prijs? Dat vertellen wij u graag. Kom eens langs of bel ons.

We zijn er voor u.

UNIVÉ

VERZEKERINGEN

UNIVÉ, DAAR PLUKT U DE VRUCHTEN VAN!

Heeft u vragen? Univé Laren - Eemnes, Wakkerendijk 66, 3755 DD Eemnes
Tel.: 035 - 531 72 42, Fax: 035 - 538 01 48

Historische Kring Eemnes

December 2000 jaargang 22, nr. 4

Verschijnt viermaal per jaar

Bestuur

Voorzitter

T. Roodhart

Laarderweg 12

Vice-voorzitter

H. v. Hees

Kerkstraat 15

Secretaris

R.v.d. Schaaf

Hasselaarlaan 46

Penningmeester

J. J. Smids

Graanoogst 3

Leden

R. Ruizendaal

Laarderweg 31

Mw. M. v.d. Schaal

Watersnip 14

J. v. Wijk

Raadhuislaan 39

J. Frantsen

Streefoordlaan 4

Contributie H.K.E. f 25,00 per jaar, exclusief porto-kosten f 10,00.
Girorekening nr. 2080362

Losse nummers kwartaalboekje f 10,00 exclusief f 2,50 porto-kosten.

Ledenadministratie, adreswijzigingen
en verkoop losse nummers:

B. van Wijk-Blom,
Raadhuislaan 39, tel. 5314689

Redactie

Typewerk en correctie

Opmaak

J. Smids, 5387572

M. Achthoven, B.van Wijk

H. v. Gelder, J. Smids

Het geheel of gedeeltelijk overnemen van artikelen is slechts toegestaan na toestemming van de redactie.

Doel van de vereniging is bevordering van de kennis van- en de belangstelling voor de geschiedenis in algemene zin en de geschiedenis van Eemnes, met aansluitend gebied, in het bijzonder.

Inhoud

Jaarvergadering HKE	182	Interviewen iets voor U?	202
Van de redactie	182	Interview met mevrouw Hage-	
Werkgroepen	183	Heijligers	203
Oudheidkamer	183	Gezocht	210
Aanbiedingen	184	Wie doet er mee?	
Herinneringen	185	Wie weet er van?	211
Reactie op artikel Gieskens	187	Nogmaals de merklap van	
Tentoonstelling Oudheidkamer	188	de familie Van Isselt	212
Schenken HKE	188	Sporen van het geslacht	
Historie van het Openbaar		Van Isselt tot in Middeleeuwen	214
Onderwijs (deel III slot)	189	Van de penningmeester	220
De gastvrijheid van Deken			
De Beer	200		

Jaarvergadering HKE 2001

De jaarvergadering voor leden zal worden gehouden op

vrijdag 16 maart, aanvang 20 uur
in het Hervormd Centrum.

Na behandeling van de gebruikelijke agenda en de pauze, zal ons actief lid

Jan Out
een **dialezing** houden met de titel:

EEMNES, van Bisschopsstad tot Belgemeente.

Aan de hand van dia's worden bekeken en besproken: kerken, buitenhuizen en boerderijen, boeren en ambachtslui, opzienbarende gebeurtenissen en dorpse taferelen. Daarbij geeft hij een beeld van de ontwikkeling van de beide Eemnessen vanaf de eerste ontginningen tot aan de huidige samenwerking met de buurgemeenten.

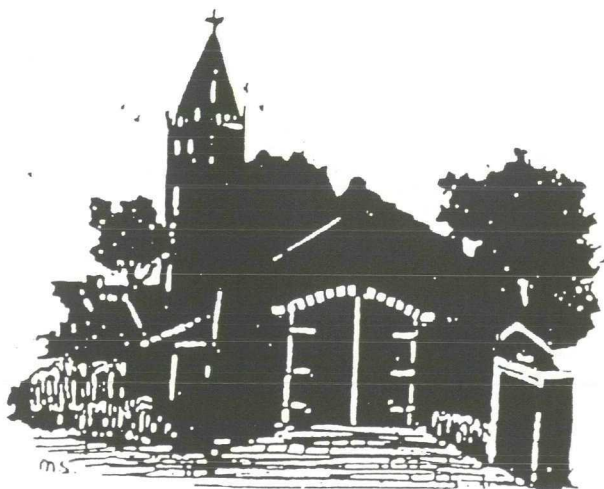
Van de redactie

Kopij voor het volgende kwartaalboekje ontvangen wij graag voor 15 februari 2001. Handgeschreven of HKE-182

getypt naar M. Achthoven, Laarderweg 71; op diskette naar J. Smids, Graanoogst 3.

Werkgroepen

Monumenten	M. Beel	Plantsoen 9	5313290
Biblio/topografie	P. Kaarsgaren	Willemserf 78	5386676
Genealogie	H.v. Hees	Kerkstraat 15	5389849
Recent Verleden	A. den. Boer	Aartseveen 32	5389297
Klederdracht Eem- en Gooiland	J. Eggenkamp	Laarderweg 2	5387265
Tentoonstelling	M. v. d. Schaal	Watersnip 14	5317093

Oudheidkamer

Oudheidkamer Eemnes
Raadhuislaan 2a
Telefoon 035 - 5382375

Geopend:
zaterdag van 14.00 - 16.00 uur
Toegang gratis

Aanbiedingen

Wij hebben nog in voorraad:

Fotoboek Uit grootmoederstijd	f 25,00
Niet leden:	f 30,00

Het Eemland I (bijna uitverkocht Korte levensbeschrijving van personen Uit het Eemland	f 25,00
--	---------

Eemnes, Geschiedenis & architectuur	f 34,50
-------------------------------------	---------

RABObankboek Jubileumuitgave 1904-1994	f 15,00
--	---------

De Kerk in het Midden (Geschiedenis R.K. Parochie Eemnes)	f 10,00
--	---------

Vrijheidsmonument (opbrengst t.b.v. vrijheidsmonument)	f 30,00
---	---------

Eemnes in de kaart gekeken	f 6,50
----------------------------	--------

Verjaardagskalender met foto's van Eemnes	f 10,00
---	---------

Kwartaalboekjes HKE Eemnes vanaf ca 1985	f 10,00
--	---------

Om o.a. te verzenden of in te lijsten diverse ansichtkaarten van het Sluisje en andere onderwerpen. Prijzen vanaf	f 1,50
---	--------

Ook is het mogelijk een geschenk-abonnement te geven.	f 25,00
--	---------

Buitenstaande uitgaven zijn te verkrijgen tijdens de openstelling van de udheidkamer: elke zaterdag van 14-16 uur.

Herinneringen

In de jaren 30 was hout nog een belangrijk middel om de kachel brandende te houden. Weliswaar was steenkool in die dagen enigszins in opmars, maar vooral op het platteland bleef hout een belangrijke rol vervullen.

In die jaren was er zelfs regelmatig een houtverkoop in hotel Groeneveld, een notaris had de leiding van zo'n verkoping. Die verkopingen werden druk bezocht. 't Huis Groeneveld deed dan goede zaken.

Ongeveer halverwege de tweede wereldoorlog kocht mijn vader "een nummer" hout van de boswachter van het bos van Schouwenburg. Dat ging niet meer via een notaris of het hotel Groeneveld, want die bemoeienissen waren in de oorlog al lang afgeschaft. De boswachters konden het hout ook zo wel kwijt. Steenkolen waren niet meer te krijgen en hout was erg schaars geworden. Gedurende de laatste periode van de oorlog was betalen slechts voor de vorm, wat er in natura bijgevoegd moest worden was veel belangrijker. Meestal waren etenswaren bepalend voor koop, verkoop of andere transactie.

De 'zeswoningen'. Dit pand stond langs de spoorbaan Baarn-Hilversum in het bos van Schouwenburg, ongeveer ter hoogte van Buitenzorg. De woningen zijn door brand verloren gegaan.

Het is me niet bekend wat mijn vader met de boswachter had gesjoemeld, hij was zo wijs om me dat niet te vertellen.

Het "nummer" hout, dat mijn vader op de kop getikt had, was hakhout. Er moesten takkenbossen van gemaakt worden.

Janus Schotsman demonstreerde ons met een hiep hoe we de takken moesten kappen. Met een rolletje ijzerdraad bundelde hij de gekapte takken tot een takkenbos.

Janus was van alle markten thuis.

Thuis spraken we af, dat vader en ik takkenbossen zouden gaan maken en dat mijn broer Teun aan het eind van de middag gedurende een aantal dagen met de bakfiets zou komen om de "oogst" naar huis te rijden.

Op een morgen gingen vader en ik, beiden voorzien van een degelijke hiep en een rolletje ijzerdraad, zoals Janus gezegd had, op de fiets naar het boa van Schouwenburg. Toen we in het bos aankwamen bleek ons dat de boswachter reeds paraat was. Hij wees ons de plaats van het desbetreffende perceel hakhout.

De plek die de boswachter ons aanwees was voor mij erg bekend: het "nummer" hout lag aan de spoorbaan, schuin tegenover de zeswoningen.

Naar de zeswoningen ging ik wekelijks om boodschappen te bezorgen. Mijn vader was kruidenier en ik was door hem aangesteld als halfwas-bezorger.

Bovendien bezocht ik de zeswoningen dikwijls met het busje van de zending (missie).

Aan dat busje van de zending, waarmee ik regelmatig op pad gestuurd werd, had ik een hartgrondige hekel. Ook het bezorgen van boodschappen behoorde niet tot mijn geliefde bezigheden. Toch ging ik erg graag naar de zeswoningen. Ik kon namelijk nooit nalaten om een halve of hele cent op één van de rails te leggen. Als er een trein overheen gereden was, dan had je een muntstuk ter grootte van een gulden of een rijksdaalder.

Vlakbij de boerderij Oost-Indië aan de rand van het bos van Groeneveld is nu nog een spoorwegovergang. Ik probeer dit spannende vertier nog wel eens uit te voeren. Maar nu kan ik geen halve of hele cent op de rails leggen. Het meest voor de hand liggende muntstuk is nu een stuiver.

Het lukt niet meer. Dat ligt niet aan mijn stuivers, maar aan de treinen, die zijn ook niet meer zoals ze vroeger waren. De treinen rijden tegenwoordig zo hard dat de muntstukken ver wegspringen. Je vindt ze niet meer terug.

Er ligt daar, net voorbij de boerderij Oost-Indië een aardig kapitaaltje aan stuivers uit mijn portemonnaie.

Over de productie van de takkenbossen waren we wel tevreden, het werk vorderde gestaag. De tweede dag gebeurde er echter iets waarvan we erg schrokken. We wisten werkelijk niet wat we moesten doen. Er was een trein genaderd. Al hakkend en kappend hadden we daar helemaal geen erg in gehad. Dat was ook werkelijk geen wonder, want het stoomtreintje, dat ons genaderd was, was op het station van Baarn begonnen om op snelheid te komen en bij de zeswoningen, ongeveer halverwege Hilversum, begon het treintje al weer stoom af te blazen. Bij ons in de buurt maakte de trein dus niet veel lawaai.

Plotseling hoorden we een vliegtuig, een spitfire, die gierend de stilte van het bos verstoorde.

Het toestel dook in de richting van de trein en opende mitrailleurvuur, vervolgens deed een tweede vliegtuig hetzelfde en tenslotte nog een derde, die de puntjes op de i kwam zetten.

Daarna werd het stil in het bos.

En wij? Zowel mijn vader als ik waren zo in paniek geraakt, dat we dekking gezocht hadden achter een boompje ter dikte van een bezemsteel.

Toen we dachten dat de drie vliegtuigen wel niet meer zouden terugkeren, gingen we kijken bij de spoorwegovergang van de zeswoningen. Het treintje was voor of tijdens de beschieting gestopt en begon net zijn baan naar Hilversum te vervolgen.

Dat viel me erg tegen van de geallieerde vliegers.

*Chris Roothart
Meentweg 166
3454 AZ De Meern.*

Reactie op het artikel over de familie Gieskens

In ons vorige kwartaalblad (nr. 3 van het jaar 2000) stond een artikel over de familie Gieskens. In dat artikel werden de bijnamen van de families Gieskens en Van Klooster genoemd. De heer J. Leeuwenkamp uit Eemnes heeft laten weten, dat hij het niet op prijs gesteld heeft, dat deze bijnamen vermeld zijn. Hij

heeft de samenstellers gevraagd om in het vervolg geen gebruik meer te maken van bijnamen.

De samenstellers laten overigens weten, dat de bijnamen gebruikt zijn met toestemming van verschillende leden van de familie Gieskens.

Nieuwe tentoonstelling in de Oudheidkamer

Het geheim van de Smid

Op zaterdag 10 februari 2001 zal om 14.00 uur een nieuwe expositie in onze Oudheidkamer worden geopend.

Centraal staan daarbij de smeden uit de historie van Eemnes.

De smederijen van Eemnes, hun bewoners en de bijzonderheden van het vak zullen in woord en beeld

over het voetlicht komen.

Het wordt een gevarieerde expositie onder de titel:

"het geheim van de Smid".

Belangstellenden kunnen vanaf 10 februari tot augustus 2001 elke zaterdagmiddag gratis terecht in de Eemnesser Oudheidkamer.

Schenkeningen H.K.E.

In de afgelopen periode ontvingen wij de volgende zaken als aanvulling voor de collectie van de HKE:

- Twee helften van verschillende kolfballen van: Mevrouw M. Woldberg, Wakkerendijk 17 Eemnes;
- Petroleumlamp, petroleumkan, plukhaak en laaiik van: C.G. Gieskens, Wakkerendijk 228a Eemnes;
- Ansichtkaart, plaat van Eemnes-Buiten en krant uit 1946 van: A. Dop, Streefoordlaan 26 Eemnes;
- Spaarboekje voor Ringzegels van De Blauwe Vlam (Rozenberg) van: Familie G. v.d. Tweel, Parklaan 3 Eemnes;
- Twee booromslagen, kleine rietoord en grasschaar of schapenschaar van H. Vermaas, Raadhuislaan 62 Eemnes;
- Videoband met opnamen Eemnesser Tuinkeuring 1999 van: Mevrouw P. Houwer, Wakkerendijk 260 Eemnes;
- Bidprentjes van: Anonieme schenker;
- Ansichtkaarten, bidprentjes en krantenknipsels van: Mevrouw G. Leeuwenkamp Binder 1 Eemnes;
- Oude foto's van: T. Roodhart, Ferd. Bollaan 1 Baarn.

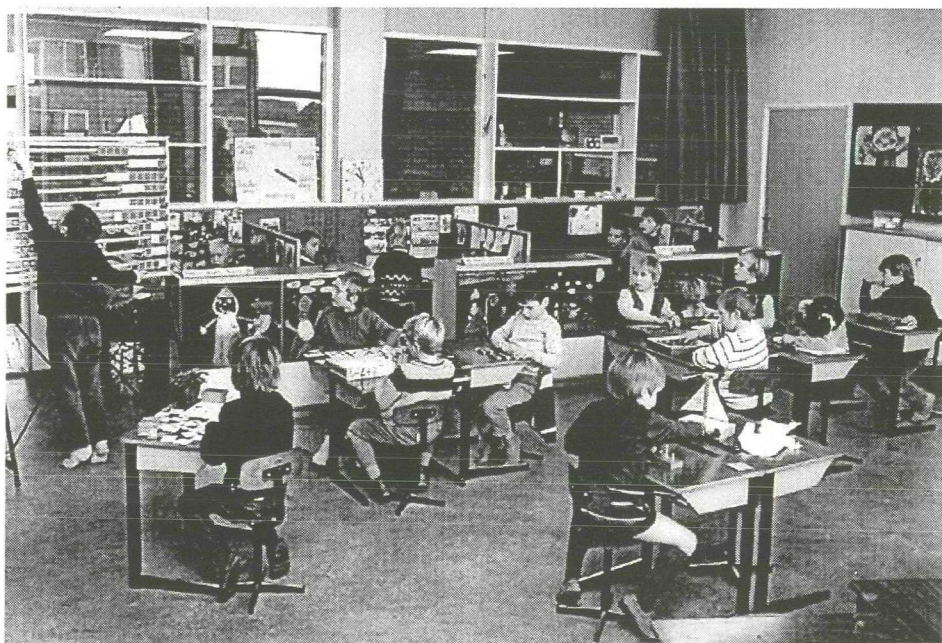
Voor al deze schenkingen willen we u van harte bedanken.

Historie van het Openbaar Onderwijs in Eemnes (Deel III, slot)

In het vorige deel besteedden we aandacht aan de perikelen rond de totstandkoming van de kleuterschool Zwaan Kleef Aan (1968) en de lagere school De Zuidwend (1969). Dit laatste deel zal gaan over hun groei en bloei en de sprong naar de Noordbuurt.

Onderwijsvernieuwing

Zowel met het aantreden van juf Lamme, als met Fred en Nienke Mol waren fervente voorstanders van onderwijsvernieuwing en openbaar onderwijs binnengehaald. Zij waren vertegenwoordigers van een nieuwe generatie jonge onderwijzers met moderne ideeën, die ook evengoed haar intrede deed bij het bijzonder onderwijs, zoals Jan Out in 1972 hoofd Mariaschool en Cees van Rijdsdam in 1971 hoofd Wegwijzer. Vanuit de schoolleiding van respectievelijk de Zuidwend en Zwaan Kleef Aan werd ouderparticipatie belangrijk geacht. Er waren leesmoeders (en soms -vaders), handwerkmoeders, kookmoeders (voor

Klas 1 en 2 van de Zuidwend in Augustus 1970. Let op de aparte hoekjes (v.l.n.r.): "taal-lees-huis-je", "reken-huis-je", "knuut-sel-huis-je". (Foto: Ernst Niewenhuis)

kookles), koffiedames, klusvaders. Bekend was het "koutuur" voor overleg tussen ouders en onderwijzer over de vordering van of specifieke aandacht voor hun kind(eren).

Waar mogelijk werd getracht om groepsgewijs onderwijs te geven, hoewel dit vaak in de verdrukking kwam door voortdurend ruimtegebrek. De stijl was tussen Jena-plan en gewoon "frontaal klassikaal" onderwijs. De schoolleiding, in het bijzonder Fred Mol, was van mening dat Jena-plan of Montessori alleen goed zouden werken als er ook vervolgonderwijs in die stijl was. De schoolleiding koos voor een meer pragmatische aanpak die idealen van deze stromen vermengde met de wens tot een goede basis in een aantal praktische vaardigheden, met name in rekenen en taal. Naar verluid stond de Zuidwend bij middelbare scholen wat dat betreft goed bekend. Het "kofschip" en de tafels kwamen dan ook goed aan bod. Op diverse terreinen werd zelfwerkzaamheid en mondigheid gestimuleerd. Het kind stond centraal. Mijn drie kinderen Jelger, Inger en Nienke hebben met groot plezier deze school doorlopen.

De Zuidwend en Zwaan Kleef Aan bijzonder in hun activiteiten

Diverse projecten werden natuurlijk gerealiseerd door de kinderen tijdens "handenarbeid", waarna ouders de werkstukken konden bekijken in een afsluitende tentoonstelling, of zoals bij de jaarlijkse Kerst-O-Rama het maken en verkopen van kerststukjes. De Schoolkrant was er al heel snel. Er waren diverse andere regelmatig terugkerende activiteiten die dateren van het vroege begin en vaak tot nu toe als traditie worden gekoesterd: bij aanvang van het schooljaar Stokbroodbakken (onder begeleiding van een ouder een sliet deeg om een stok boven een houtskoolvuur bakken, vaak meer verbranden); met Kerst Versier de Boom voor Unicef op de stoep van diverse winkels; de FiWaTo (Fiets-Wandel-Tocht) bedacht en diverse jaren uitgestippeld door Bep de Boer; in plaats van het elders obligate schoolreisje de Buitendag op de Lieberg met diverse spelletjes, waaronder Vlaggenroof in het aangrenzende bos; soms een Bun-dag (in zwembad "de Bun" in Huizen), een Boerendag (1977), een Ridderdag (1978), een Circusdag of Kinderkermis; het Songfestival dat soms in drie avonden herhaald werd, en af en toe een Playbackshow; aan het eind de jaarlijkse Rommelmart om het Schoolfonds te spekken voor extra uitgaven voor de school. De school wilde een aantal bijzondere activiteiten zelf kunnen bekostigen. Net als de andere scholen werd meegedaan aan de landelijke Boomplantdag om nieuwe straten aan te kleden. [1] [2]

In 1971 werd voor het eerst meegewerkt aan een televisieprogramma "Stuif-es-in" van de AVRO door Suzanne Hulscher en Tanya Feltmann. De groep van humanistisch vorming volgde. Er zijn nog diverse andere programma's geh-

HKE-190

Boerendag in 1977. Meester Mol moet nog even wat regelen met de Rijkspolitie, die de optocht naar de Lieberg zal begeleiden. De school ingebed in de omgeving.

volgd, waaronder "t Spant erom" in 1979, waarbij door klas 6 de eerste prijs mee naar huis werd gesleept (f 750,-), en figureren in "Erik of het klein insectenboek". Meegedaan werd en wordt aan sportieve activiteiten, de Avondvierdaagse, het Schoolvoetbaltoernooi en "De Loop voor Unicef", een sponsorloop voor een goed doel. Waar andere scholen buiten Eemnes hebben afgehaakt zijn alle scholen in Eemnes door blijven gaan met de postzegelactie "Voor het Kind, door het Kind". De kleuterschool had haar eigen dingen, zoals bezoek aan een boerderij in de lente en het eerder genoemde Kerstdiner. Met diverse activiteiten deed de kleuterschool na verloop van tijd ook mee met de Zuidwend. Er was een goede samenwerking, maar met gepaste afstand om de eigenheid te bewaren, steeds beducht op overvleugeling en letterlijk en figuurlijk onder de voet lopen van de school en de kleuters. Elk jaar was natuurlijk Sinterklaas van de partij met de Pieten Paté en Patou, die al gauw echt op het dak zaten. [1] [2]

Spektakel en Theater op de Zuidwend

De werkelijk grote klappers waren de musicals "De Bereman" (1978), "Tijl Uilenspiegel" (1979), en "De Man Die Zichzelf Weggaf (1981)". Deze werden

geregiseerd door Çanci Geraerds, actrice en moeder van een leerling. De nodige technische ondersteuning was ruimschoots voor handen, want er werkten nogal wat vaders bij Philips en de NOS, maar de spelers waren toch het belangrijkste. Alle leerlingen hadden rollen. Onvergetelijk. "De Bereman", een Russisch sprookje van Reiner Zimnik, werd in verband met regen even verplaatst naar de Expo-hal in Hilversum. Waar deed je zoiets?. De Laarder Bel besteedde er nogal aandacht aan met de kop "Weergaloos spektakelstuk van De Zuidwend" [7]. "De Man Die Zichzelf Weggaf" werd tweemaal opgevoerd op de deel bij de familie Wiggerts aan de Meentweg, wat een speciaal aroma gaf aan het gebeuren, vooral met de koe die toeschouwer was en nogal eens wat in de melk te brokkelen had. De brandweer had bijna het feest niet door laten gaan.

Ik heb zelf als deelnemer in de klussenclub met "technische vaders" genoten van een aantal ondersteunende activiteiten op de achtergrond. Bij de verbouw van de Zuidwend tot basisschool, met inbegrip van een geheel nieuwe kleuter-afdeling, is een vergrootte gemeenschapsruimte gerealiseerd door inspraak van onderwijzers en oudercommissie. Hierdoor konden ook gemakkelijker grotere groepen de bovengeschetste activiteiten van hun kroost aanschouwen. Daar

Ridderdagdag in 1978. De Zuidwend onherkenbaar omgetoverd tot middeleeuwse burcht. Modern met gevoel voor historie.

hoorde ook een nieuw podium bij. Het oude, gemaakt van afgekeurde voordeuren uit gemeentewoningen in de Patrijzenhof, was te gammel. Fred Mol had een vaag idee van een wisseldecor. Dat werd zo even terloops neergelegd in de groep. De technische geesten gingen werken. Het resultaat was een achterwand met vier draairamen, waarop aan beide kanten een kwart van een décor kon worden gehangen.

De decors bestonden uit bos, straat of huiskamer, kunstig vervaardigd door de "decor-moeders". De allereerste keer dat dit decor zou worden gebruikt, ging volgens schema het licht uit. Edu Wattimena en ik draaiden elk twee panelen om, het licht ging aan en er steeg een ontroerd "Oooooohh .." uit de zaal op. In een flits zat men van de huiskamer in het bos. Van de ontroering achter de schermen heeft niemand wat gemerkt, maar wel werden de volgende panelen van de weeromstuit door mij verkeerd opgehangen. Het is die avond nooit meer goed gekomen met de volgorde, maar ook dat leek niemand te merken. Fred Mol's stimulerende kracht lag in iedereen in zijn waarde te laten en mensen het gevoel te geven dat ze zelf de dingen bedacht hadden, zodat iedereen trots kon zijn. Dat is mijn ervaring.

De Hink-Stap-Sprong naar de Noordbuurt

Eemnes groeide met veel jonge gezinnen en de Zuidwend en Zwaan Kleef Aan barstten uit hun voegen; niet in het minst ook omdat de scholen populair waren. Het gemeentebestuur moest de toeloop uit Laren en Blaricum beperken. [8] In 1971 werden Ploeglaan en Klaproos gerealiseerd. Daarna kwamen de grotere plannen, Fazantenhof, Patrijzenhof en Hasselaarlaan als eerste fase van de Noordbuurt, volop in aanbouw in 1973/1974.

De Zwaan Kleef Aan was al een paar keer uitgebreid met tweedehands noodlokalen tot drie lokalen, waarvan er ook nog één is gebruikt door de Zuidwend omstreeks 1972. In 1973/1974 werd de situatie nijpend. De Zuidwend gebruikte al de hal van de school als een zevende lokaal. Verder werd uitgeweken naar de grote zaal van het Hervormd Centrum; die was afgehuurd door de gemeente. Ook de kleuterschool liep vol. Op 10 dec. 1973 wordt de 108ste kleuter verwacht, wat inhield dat de school volgens de norm van B&W vol was (3x36). De koers was richting 120 kinderen, verwacht op 8 feb. 1974, het uiterst toelaatbare maximum van 40 kinderen per leidster. De prognose omtrent het bereiken van dat aantal kwam elke maand meer naar voren. Steeds waren er "voordringers" die niet eerder opgegeven waren of net kwamen wonen in Eemnes en ook niet in de schattingen van de gemeente zaten. [3]

Planologisch was voor de Noordbuurt voorzien in drie scholen met bijbehoren-

de kleuterscholen. Vraag was alleen wanneer deze te realiseren. Op 21 maart 1973 was er een overleg tussen wethouder van onderwijs J. van Tinteren en het bestuur van VOO Eemnes. Hieruit bleek dat er een urgentieverklaring was voor een school in de Noordbuurt. Uit enquêtes van de gemeente was echter gebleken dat het nog niet gerechtvaardigd was tot stichting van een zelfstandige nieuwe school over te gaan, maar deze beslissingen blonken niet uit in visie. Anderzijds zag het gemeentebestuur ook dat het niet mogelijk is alle kinderen tot medio 1974 op de Zuidwend te plaatsen. Het stichten van een kleuterschool zou veel gemakkelijker gaan, maar ten koste van ontslag van de derde leidster van De Zwaan Kleef Aan. Gemeentesecretaris Barendrecht suggereert nog dat het mogelijk is een

neutrale school te stichten, waarheen confessionele ouders zonder bezwaar hun kinderen zouden kunnen sturen en er meer leerlingen zouden zijn. Alsof dit geen praktische problemen zou opleveren ten aanzien van levensbeschouwelijk onderwijs, dat zo belangrijk werd geacht. VOO Eemnes keek nog naar een samenwerkingsschool, maar werd hier niet echt enthousiast over. Een richting die groot genoeg werd zou zich in de praktijk gaan afsplitsen. [3]

Op 25 sept. 1973 meldt de burgemeester tijdens een gesprek met leden van de oudercommissie van Zwaan Kleef Aan dat de plannen voor de gecombineerde basis- en kleuterschool gereed zijn. Deze zou in 4 maanden gereed zijn, de paasvakantie daaropvolgend. [3] In afwachting van de bouw bleef de uitbreiding van Eemnes niet zonder gevolgen voor de Zuidwend en de Zwaan Kleef Aan. Bijgaande overzichtje laat zien hoe de groei van beide scholen zich ontwikkelde in vergelijking met het bijzonder onderwijs, waarvan we alleen de som van de leerkrachten weergeven over bijzondere kleuter- en lagere scholen in de Zuidbuurt. In 1974 kwam de openbare school in de Noordbuurt klaar onder de naam Hink-Stap-Sprong, wat van invloed is op de statistieken. In 1976 volgde pas de opening van de bijzondere Jenaplanscholen Hobbitstee (RK) en Noorderlicht (PC).

De Bereman (Edwin Gross) met zijn beer (Frederik Liem) in de Expohal (1978).

Schooljaar	Zuidwend		Zw/Kleef Aan		Onderwijzers	
	Leerl.*	Onderw.	Leerl.*	Onderw.	Openbaar	Bijz. Onderw.
'69/'70	43	2	35	1	3	16
'70/'71	106	4	46	2	6	16
'71/'72	144	5	57	2	7	16
'72/'73	181	6	75	3	9	15
'73/'74	250	8	89	4	12	15
'74/'75	205	7	108	4	11	16
'75/'76	206	7	81	3	10	16
'76/'77	192	7	72	3	10	15
'77/'78	190	7	56	2	9	15
'78/'79	189	7	45	2	9	14

Vergelijking Openbaar en Bijzonder Onderwijs in Zuidbuurt

** Jaargemiddelde. De jaarlijkse pieken lagen hoger. [1]*

Desperate pogingen werden door de oudercommissie en de VOO ondernomen om ander tijdelijk onderkomen te vinden, o.a. zaal Van Saaze (Eemland), het Ejoka gebouw (ooit kleuterschool van de nonnen), de benedenverdieping van een nieuwbouwwoning. Het RK Verenigingsgebouw, ooit openbare school, was al afgekeurd voor verenigingen. De oudercommissie zag kinderen uitwijken naar de bijzondere scholen. [3] Als die scholen over bepaalde norm aantallen raakten, dan was de gemeente verplicht ruimte beschikbaar te stellen aan deze scholen, wat nog meer ouders zou kunnen doen besluiten hun kinderen naar het bijzonder onderwijs te sturen; meer ruimte en kleinere klassen. Anderzijds werd door de schoolleiding aan ouders, die hun kinderen later op een bijzondere lagere school zouden doen, aangeraden om hun kind ook op de bijbehorende kleuterschool te doen. Dit alles was concurrentiestrijd, niet eens schoolstrijd in de oude betekenis.

In deze strijd werd de oudercommissie van ronselen van kinderen beticht omdat er kinderen dubbel ingeschreven stonden bij de Zwaan Kleef Aan en Het Overstapje. Echter, diverse ouders hadden het zekere voor het onzekere genomen en hun kind ook op een bijzondere school ingeschreven. Dubbele inschrijving telde altijd in het nadeel van openbaar onderwijs. Voor die ouders was openbaar onderwijs blijkbaar niet echt nodig, zo werd geredeneerd. Een noodoplossing was uiteindelijk het gebruik van de hoofdenkamer van de Zuidwend voor een vierde kleutergroep, tenslotte beschikbaar gesteld door Fred Mol, met goedkeuring van de inspectie. [1] [3] [4]

Op 12 nov. 1973 was de kogel door de kerk, dat wil zeggen, de gemeenteraad. De raad heeft zonder discussie en zonder stemming de stichting van de school in de Noordbuurt aanvaard. De opgelopen vertraging was te wijten aan verandering van B&W's inzicht door de onverwacht grote belangstelling voor openbaar onderwijs. Men had gedacht met noodlokalen te kunnen volstaan, maar vond later dat er meteen een permanent gebouw moest komen. "Veel publiek, ook in de gang zaten en stonden mensen. Raadsleden duidelijk onder de indruk." [3]

De Hink Stap Sprong krijgt vorm

Nu de school vastere vorm krijgt beraden vooral VOO en de oudercommissies zich over de soort school en de inspraak bij de keuze van de leerkrachten. Het verslag van de oudercommissie van de Zuidwend (maart 1974) geeft hierover: "Als reden van inspraak willen heeft men opgegeven: Continuïteit - Men wenst op nieuwe school het kind centraal te zien en het leerplan aangepast aan het individu - Men wenst behoorlijke ouderparticipatie. Men wenst op nieuwe school groepsgewijs - geen klassikaal onderwijs zodat men in de toekomst kan kiezen tussen deze twee vormen." Fred Mol voelt dit als een verwijt en maakt bezwaar. Klassikaal onderwijs op de Zuidwend is gegroeid omdat men uit zijn voegen barst. Voor groepsgewijs onderwijs heeft men namelijk schuifruimte nodig. [3]

In April 1974 werd Piet Beijer uit Dordrecht benoemd tot het hoofd van de nieuwe school, die Hink Stap Sprong zou gaan heten. In dat tijdvak gaan ook de voorlopige oudercommissies van start. Op 16 mei 1974 is er in de Zuidwend een ouderavond voor de ouders van kinderen die naar de nieuwe school gaan, die na de zomervakantie van start gaat. Er is al besloten dat de school zal starten met afzonderlijke klassen 1 en 2, en verder combinatieklassen 3/4 en 5/6. [5] Tot hoofdleidster van de kleuterschool wordt benoemd Greet Pouw - van der Hoef. Al op 1 mei 1975 zitten er 105 kleuters op de kleuterschool. Bij de oprichting van de kleuterschool van de Hink-Stap-Sprong was te kennen gegeven dat ouders die eerst de kinderen nog op de Zwaan Kleef Aan hadden, dezelfde stijl wilden zien. Zij hadden opgemerkt dat hun kinderen niet thuis kwamen met "Van juf moet het zo" en dergelijke. Zij leerden zelf na te denken. Dit was een pluim voor juf Roetman-Lamme, die voorstander was van anti-autoritair onderwijs. Zij vertrok later naar "De Werkplaats" in Bilthoven, ook wel bekend als de "Kees Boeke School".

Door VOO is in 1975 een enquête gehouden onder ouders van kleuters en leerlingen op alle openbare scholen. De bedoeling was een aantal zaken te peilen, in het bijzonder de wens tot wijziging van onderwijs-systeem. De bijzondere HKE-196

De opvoering van "De Man die Zichzelf Weggaf" in 1981 onder de gebinten van Wiggerts' stal aan de Meentweg. Een uitspatting van creativiteit.

Jena-planscholen waren in de maak. Wat zou dat inhouden voor het openbaar onderwijs?

Bent U tevreden over de huidige vorm van onderwijs? 146 Ja, 12 Nee of Matig, 16 Geen mening.

Bent U voor een andere vorm van onderwijs op kleuter en basisscholen? 36 Ja, 120 Nee, 18 Geen mening.

Er is dan ook geen streven gekomen tot het realiseren van een andersoortige school.

Terugblik op VOO Eemnes

Op diverse plekken in het voorgaande is gerefereerd aan de Vereniging Openbaar Onderwijs en haar Afdeling Eemnes. Dit is een landelijke bundeling van krachten voor de bevordering van openbaar onderwijs, ontstaan uit een fusie (1969) van Vereniging voor Volksonderwijs (VO, Leeuwarden 1866) en de kleinere Nederlandse Ouderraad (NOR, Utrecht 1923). Beide waren behulpzaam bij het oprichten van scholen en het beïnvloeden van de politiek op korte en lange termijn. [VOO] De leden waren voorstanders van een onderwijs "met eerbiediging van ieders geloofs- of levensovertuiging en ... de vorming van de leerlingen ... op de grondslag van waarden in de Nederlandse traditie met name door christendom en humanisme erkend." [6] In het dagelijks leven zou men ook met elkaar te maken hebben. Het ledenbestand bestond uit een bonte schakering, variërend van vrijzinnig christelijk of katholiek, humanistisch, liberaal tot socialistisch. De leus van VOO, te zien op raambiljetten, was "Niet Apart, Maar Samen".

Het trage verloop van de komst van een openbare school in Eemnes maakte

De tekening van Dick Bruna die jarenlang de raambiljetten van VOO sierde met de tekst "Niet Apart, Maar Samen!"

bundeling van meer krachten nodig. Men realiseerde zich dat men niet zonder hulp het doel voldoende snel kon bereiken. Er waren in 1966 in Eemnes 15 leden van Volksonderwijs (VO), allen lid van de afdeling Laren. Via initiatief van de familie Prins-van Bavinckhoven is de afdeling Eemnes ontstaan op 20 Feb. 1967. Het vervolg kennen we. De binding van de afdeling met de scholen werd geregeld doordat van elke school permanent twee leden van de oudercommissies, een onderwijzer en een ouder, in het afdelingsbestuur zaten. Dit was een unieke regeling die alleen in Eemnes

voorkwam. Het was een idee van Fred Mol, die zelf principieel voorstander was van openbaar onderwijs. Bij de keuze van leerkrachten werd ook gekeken of zij de principes van het openbaar onderwijs een warm hart toedroegen.

Naast de bemoeienis omtrent de stichting van scholen heeft de afdeling Eemnes zich verder bemoeid met het totstandkomen van gestructureerd overleg met de gemeente via de Schoolraad voor het Openbaar Onderwijs, waarin met steun van het gemeentebestuur een lid van VOO de rol van voorzitter had om een neutrale voorzitter te hebben. De landelijke organisatie van VOO beoogde verder oudercommissies en onderwijzers te ondersteunen op het gebied van onderwijs en de organisatie daarvan. Veel onderwijzers van openbare scholen waren lid van VOO. Zoals dat bij verschillende verenigingen en organisaties gebeurde met een zekere ideële achtergrond, kreeg ook VOO te maken met het "consumentengedrag" (Wat heb ik er aan?) en verminderd idealisme. Daarnaast waren de belangrijkste doelen verwezenlijkt. Het ledental werd minder en de belangstelling vanuit de scholen taande door veranderende personele bezetting en inzichten. Er zat niet veel anders op dan de afdeling op te heffen omstreeks 1994, waarmee zij geschiedenis was geworden. Enthousiaste leden hebben zich met idealisme ingezet voor goed onderwijs met als rode draad het opvoeden voor een open en verdraagzame samenleving, waarin diverse gezichtspunten en achtergronden elkaar ontmoeten. Diverse mensen hebben zich ingespannen. Voorzitters waren in volgorde Ad Veth, Ben van Raay, Roel Kraefft, Resi Scholte. Resi is tot het laatst toe een drijvende kracht geweest achter de afdeling.

Besluit

Er moet wat overblijven voor toekomstige schrijvers, daarom stoppen we hier, een mooi punt. Het openbaar onderwijs in Eemnes is met de komst van de Hink-Stap-Sprong echt gevestigd en brengt haar eigen kleur aan het palet. De vorming van de basisscholen met een gedeeltelijk vrijgesteld directeur aan het hoofd, bracht vele veranderingen in de school. Niet elke onderwijzer voelde zich geroepen tot die taak, zoals Fred Mol, die liever les gaf. De relatie tussen ouders en school veranderde. Wat betreft geloof en strenge principes (ook niet-kerkelijke), waardoor de Schoolstrijd werd bepaald, zijn de scherpe kanten eraf. Nieuwe regelgeving maakt dat openbare scholen losgekoppeld worden van gemeentebesturen en bestuurd gaan worden door stichtingen, zelfs stichtingen die diverse richtingen omvatten.

Met dank aan diverse mensen die mij informatie en toelichtingen hebben gegeven, naast het putten uit mijn eigen herinnering.

*Jaap Groeneveld
oktober 2000*

- [1] Jubileumnummer Schoolkrant, 10 jaar Zuidwend - Zwaan Kleef Aan, 1969 - 1979.HKE]
- [2] Jubileumnummer 25 Jaar Zuidwend, 1969 - 1994. [HKE]
- [3] Diverse aantekeningen in Archief Oudercommissies [OBS]
- [4] Kopiëren krantenknipsels G&E 19-1-1974 en de Bel 25-1-1974 m.b.t. een vierde klas voor O.K.S. Zwaan Kleef Aan in de hoofdenkamer van de Zuidwend. [OBS]
- [5] Notulen van oudercommissievergadering Zuidwend dd. 25-4-1974. [OBS]
- [6] Statuten en Huishoudelijk Reglement van de Vereniging voor Openbaar Onderwijs [VOO]
- [7] De Laarder Bel, 14 juli 1978
- [8] De Gooi en Eemlander, 15 juni 1994; interview met meester Mol en juf Nienke naar aanleiding van hun 25-jarig jubileum.
- [HKE] Aanwezig in Bibliotheek van Historische Kring Eemnes.
- [OBS] Archief Oudercommissies Openbare Basisschool De Zuidwend, inclusief Zwaan Kleef Aan.
- [VOO] Archief Vereniging Openbaar Onderwijs, Afd. Eemnes (Met dank aan familie Scholte.)

ERRATA

In deel 2 zijn een paar fouten geslopen.

Pag. 175, midden eerste alinea: De heer Barendrecht werd hier genoemd Ambtenaar van onderwijs. Hij was echter in de eerste plaats Gemeentesecretaris en was daarnaast verantwoordelijk voor onderwijszaken.

Pag. 177, in het onderschrift van de schoolfoto:

Margo Blokland moet zijn Margo Koegler,

Marjan Hessing moet zijn Marjon Hessing.

Met dank aan oplettende lezers.

De gastvrijheid van Deken De Beer

Vorig jaar november verscheen deel 2 van de Utrechtse biografieën onder de titel Het Eemland 2.

Voor dit boek schreef ik het levensverhaal van Wilhelmus de Beer (1800-1877) die van 1841 tot zijn dood pastoor van Eemnes was en daarnaast ook vele jaren deken van Amersfoort.

Ter voorbereiding van deze biografie heb ik allerlei gegevens over de pastoor verzameld. Helaas kwam ik pas onlangs in het bezit van een krantenartikeltje dat nog een ander licht op deze pastoor werpt. Hij bleek ook een gastvrij man te zijn die kon improviseren. Het krantenartikel uit 1855 vertelt over de diligence die toen tussen Amsterdam en Amersfoort reed. Op die tocht kwam het rijtuig ook dwars door Eemnes over de Laarderweg en de Wakkerendijk. Op 3 februari 1855 vervoerde de diligence naast post ook 14 reizigers. Door de winterse weersomstandigheden verliep de reis anders dan de passagiers verwacht hadden. Het krantenartikel spreekt verder voor zich.

Als de winter streng is

*“Naarden, 3 februari 1855.
Donderdag l.l. is de diligence, tevens met het brievenvervoer belast, van Amsterdam ten 9½ uur des morgens vertrokken, eerst ten 2 ure des middags alhier aangekomen en heeft het op haren verderen togt naar Amersfoort niet verder kunnen brengen dan tot Eemnes-Buiten. De 14 reizigers die de wagen bevatte, zijn daar uit moeten stijgen en hebben zonder uitzondering van stand, leeftijd of kunne, allen een onderkomen gevonden in de pastorie der R.K.*

HKE-200

Gedenkt uwe voorgangers, die U Gods woord hebben verkondigd: ziet op den uitgang huns wandels, en volgt hun geloof na.
Hebr. XIII, 7.

†

BID VOOR DE ZIEL
van Zaliger
den ZeerEerwaarden Heer
WILHELMUS DE BEER,
Deken van Amersfoort en sedert 1841 Pastoor te Eemnes.

aldaar den 18 Mei 1877, na het ontrangen van de HH. Sacramenten der stervenden, overleden, in den ouderdom van bijna 77 jaar, en op het R. K. Kerkhof aldaar begraven.

Gij weet hoe wij met ieder uwer gehandsld hebben gelijk de vader met zijne kinderen, U biddende en vermanende.... dat gij een leven zoude leiden Gode waardig.
I Thess. II, 11, 12.

Heer! ik heb den luister van uw huis bemind en de plaats waar Gij woont met uwer heerlijkheid.
Ps. XXV, 8.

Heer! geef hem de eeuwige rust en het eeuwig licht verlichte hem.
Rit. Rom.

Hij is het waardig, o Heer! dat Gij hem dit geeft, want hij heeft ons eene Kerk gebouwd.
Luk. VII, 41, 56.

R. I. P.

GEDRUKT BIJ JOH. GERADTS & COMP., TE HILVERSUM.

Bidprentje van pastoor Wilhelmus de Beer (1800-1877); pastoor van Eemnes en deken van Amersfoort

De pastorie vóór de R.K. Kerk in Eemnes. In dit pand heeft pastoor Wilhelmus de Beer veertien reizigers uit de diligence Amsterdam-Amersfoort een gastvrije overnachting aangeboden.

gemeente te genoemder plaatse. Onder dit gastvrije dak is hun door de Weleerwaarde Heer De Beer, Pastoor dier gemeente, een allergulst onthaal bereid. Aan niets heeft het den teleurgestelden reizigers ontbroken en ofschoon hun verblijf, gedwongen is gerekt geworden tot den middag van de volgende dag, was het den gastheer een hooger genot zijn geïmproviseerde gasten een nachtverblijf in zijn woning aan te bieden, waarvan dankbaar gebruik is gemaakt”.

Pastoor Wilhelmus de Beer bood zijn 14 gasten een slaappleaats aan in de nog altijd bestaande R.K. Pastorie op Wakkerendijk 58. Het zal die nacht inderdaad wel improviseren geweest zijn voor de pastoor en zijn huishoudster!

Henk van Hees.

Oudere Eemnessers interviewen!

Misschien iets voor u?

De Werkgroep die interviews afneemt bij oudere Eemnessers zoekt versterking!

We zoeken geen vakmensen maar enthousiaste personen die het leuk vinden om met ouderen te praten.

Wat is de bedoeling?

- na overleg met de Werkgroep kies je een persoon die je wilt interviewen;
- je maakt afspraken met de persoon;
- je neemt het interview af (zo mogelijk op de band);

- je schrijft het interview uit en maakt er een artikel van.

Als we genoeg medewerkers hebben schrijf je één artikel per jaar. Dit wordt geplaatst in het kwartaalblad van de Historische Kring Eemnes

Belangstellenden kunnen contact opnemen met

*Henk van Hees
Kerkstraat 15
3755 CK Eemnes
035-538 9849*

Interview met mevrouw C.J. Hage-Heijligers

Cornelia Jacoba Heijligers gehuwd met Willem Hage.

In dit vraaggesprek staat mevrouw Cornelia Jacoba Hage-Heijligers centraal. Ze is getrouwd geweest met Willem Hage (1912-1980). Samen met hun kinderen woonden ze jarenlang in een bijzonder deel van Eemnes op het adres Goyergracht Zuid nr. 11.

De schoonvader van mevrouw Hage was de kunstschilder Matthijs Hage die al vele jaren eerder op hetzelfde terrein aan de Goyergracht Zuid woonde. Sinds enige tijd woont mevrouw Hage aan de Zomertaling in Eemnes.

Op 24 februari 1918 is mevrouw Hage in Amsterdam geboren, dat kun je soms nog een beetje horen.

Ze woonde een tijdje in hartje Amsterdam op de Lange Leidse Dwarsstraat, vlakbij het Leidseplein. Ze werd gedoopt toen ze een klein meisje was en dat gebeurde niet zonder reden. Haar

moeder had niet de financiële middelen om haar beide dochters te onderhouden, de kerk heeft zich na de doop over de meisjes ontfermd en ze geplaatst in een "gesticht" (zo heette dat in die tijd) in Zetten (bij Tiel).

"Dat gesticht in Zetten zie ik nog zo voor me! We moesten er op klompen lopen, ik had nog nooit op klompen gelopen, ik brak mijn nek zowat. Ik lustte geen bruine bonen maar je kreeg niks anders.

's Zondags moesten we naar de kerk. Dan had je zondagse kleren aan, donkerblauw met een wit stipje en een schortje en van die zwarte gebreide kousen en... zondags had je mooie witte klompen.

Toen mijn zus en ik twee jaar in Zetten woonden, leerde mijn moeder een man kennen. Toen hij hoorde dat mijn moeder nog twee dochters had was zijn eerste reactie: die meiden moeten daaruit, die horen daar niet. Mijn moeder moest wel eerst trouwen om ons uit Zetten te kunnen krijgen, als ze dat niet zou doen zouden we daar tot onze 21ste moeten blijven en dat was geen prettig vooruitzicht".

“In 1932, toen ik nog geen 14 jaar oud was, moest ik gaan werken. Ik ben toen bij een familie gaan werken; mevrouw was Indische, ze woonden op het Galileiplantsoen en hadden twee kinderen. Ik was er niet voor dag en nacht, maar als ze weg moesten dan bleef ik wel eens slapen.

Via deze familie ben ik in contact gekomen met mijn toekomstige man. Ze huurden van de familie van mijn man een zomerhuisje op de Goyergracht, daar gingen ze dan naar toe op vakantie en ik moest mee om voor de 2 kinderen te zorgen. Een jaar later, toen we daar weer op vakantie waren, heb ik mijn man leren kennen. Soms gingen we samen ergens naar toe, dat mocht van mevrouw. Mijn toekomstige man had een motor, dus de ene week ging ik naar Laren (dan was ik in het weekend bij mijn schoonouders) en de andere week kwam hij naar Amsterdam, maar dat was niet zo lekker want dan moest hij 's avonds op de motor weer terug”.

“Op een gegeven moment zei hij tegen mij: “Ik zoek wel een betrekking voor je in het Gooi”. Zo ben ik in 1934 in betrekking gekomen bij twee broers op een bakkerij genaamd Grob. Die bakkerij was op het Zevenend (op de hoek waar Mol zat). Ik was nog heel jong, maar ik heb er geen spijt van.

Naast het huis van Willem Hage staat op Goyergracht Zuid 13 het huis waar zijn vader Matthijs Hage heeft gewoond.

De woning van kunstschilder Matthijs Hage (1882-1961) in het bos op Goyergracht Zuid 13 in Eemnes. Het pand is niet meer bewoond en verkeert in vervallen staat.

Die twee broers gingen uit elkaar, dus had ik weer geen betrekking. Mijn moeder heeft er toen voor gezorgd dat ik in betrekking kon komen in Hilversum voor dag en nacht. Ondanks dat ik uit Amsterdam kom, ben ik een echt buitenmens. In de nieuwe betrekking in Hilversum had ik een opzegtermijn van een maand. Na één maand was ik alweer weg, ik kon er niet tegen om zo opgesloten te zitten. Heel even heb ik zonder werk gezeten, toen kwam ik bij de familie Sielks op de Slangenweg en daar ben ik gebleven totdat ik in ondertrouw ging”.

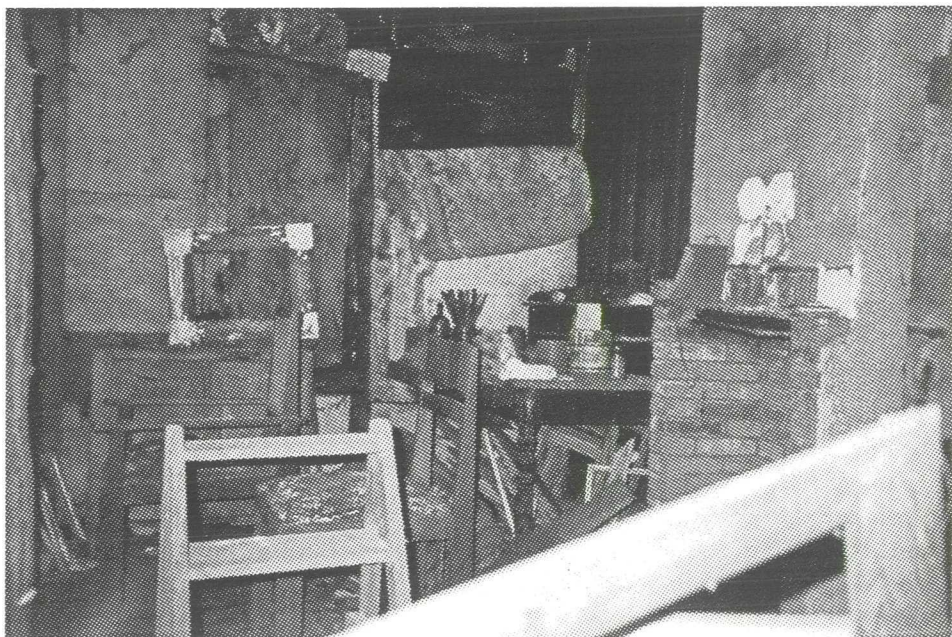
“Als ik het goed in mijn hoofd heb, ben ik op 13 januari 1935 op de Goyergracht komen wonen en op 11 december 1935 zijn we getrouwd en ik ben daar altijd blijven wonen in het zomerhuisje.

We woonden daar precies op de grens van Laren en Eemnes. Voor officiële dingen moest je in Eemnes zijn. Als je in ondertrouw ging, mocht je daar geen vrij voor nemen. Je ging dus gewoon naar je werk, even ondertrouw doen in Eemnes en daarna weer werken. Verder kwam ik haast nooit in Eemnes, behalve als ik naar de dokter moest, maar de boodschappen deed ik met mijn auto in Laren.

De dokter (dr. Beyerinck) kwam ook wel naar de Goyergracht als een van ons ziek was.

Je woonde heel rustig op de Goyergracht, buren kende je eigenlijk niet. We hadden een beetje contact met de familie Van Dijk van de kwekerij. De tuin van mevrouw Van Kleef was afgezet met prikkeldraad, dus wilde ik naar haar toe dan moest ik eerst het laantje aflopen dat was ongeveer 300 meter. Ik kwam daar dus niet veel”.

“Toen de oorlog begon werkte mijn man bij Hogenbirk. Helaas legden de Duitsers beslag op het materiaal en daarom moest het personeel weg. Gelukkig is mijn man nog geen seconde zonder werk geweest. Hij is op zijn fietsje gestapt, nam een emmer en schep mee en ging naar Muiden, daar werd aan de weg gewerkt. Hij zei: “Ik moest hier komen om te werken”. “Bij wie?” werd er gevraagd. ”Ja, dat weet ik niet” zei m’n man. Slim he!, maar hij moest voor zijn kinderen zorgen. Later is hij ook nog in de werkverschaffing gekomen. Bij de gracht bij kwekerij Van Dijk heeft hij ook helpen afgraven, met kiepkarren.

Interieur Goyergracht Zuid 13 met de sporen van kunstschilder Matthijs Hage (1882-1961).

Huize Eldorado met bijgebouwen Goyergracht Zuid 11 in Eemnes. Hier woonde Willem Hage met zijn gezin. Na zijn dood in 1980 woonde zijn vrouw hier nog vele jaren.

In de oorlog gingen de chauffeurs van Hogenbirk regelmatig naar de Noord-Oostpolder; het personeel kreeg dan vaak aardappels, kool en uien. Mijn man ging ook wel eens, samen met onze oudste zoon, naar hotel "de Witte Bergen". Ze werkten daar dan in de kelder aan de verwarming. Toen er eens een inval kwam van de "Polizei", hebben ze angstige momenten gekend. Als hij daar naar toe ging, mocht hij altijd een klein pannetje meenemen om wat eten in mee te nemen, maar de pannetjes werden steeds groter (we hadden toen 6 kinderen) en op het laatst werd het een emmer.

We zijn nooit zonder eten geweest. Wel moest ik naar de gaarkeuken in Eemnes. Lopend, helemaal naar de Laarderweg (ik dacht dat het in een groentewinkel was). Je moest daar wel om 12.00 uur zijn. Soms kwam je daar eindelijk en dan was het eten er niet. Ik ging dan weer lopend terug naar huis want je had de kinderen daar en de kachel was aan. Later op de dag ging ik dan weer lopend terug naar de Laarderweg om toch een beetje eten te halen.

Mijn man had een betaalde baan, (eerst bij Hogenbirk, later bij de NBM) en het lasbedrijf in een grote schuur naast het huis. Hij laste niet alleen, hij repareerde er ook auto's.

Later was hij bij de NBM (later Centraal Nederland) monteur en chauffeur en omdat mijn man monteur was vroeg een collega die een autorijschool had, of mijn man zijn lesauto wilde repareren. Dagen en nachten heeft hij daar aan gewerkt, maar die man had geen geld om te betalen. Toen zei mijn man: "Ga jij rijles nemen dan krijgen we er toch nog iets voor terug".

Ik was in verwachting van mijn jongste zoon (1960) toen ik op 43-jarige leeftijd mijn rijbewijs haalde. Ik voelde me de koning te rijk in de auto van mijn man. Maar rijden over de Goyergracht, ook al was het de makkelijkste weg, kost je wel je veren!

Sinds ik hier woon, op de Zomertaling, geniet ik van de luxe van een centrale verwarming. Vroeger hadden we een kachel waarin je alles kon stoken, oude schoenen e.d. alles ging erin. Pas later hadden we zo'n oliehaard met een tank buiten tegen de deur aan en een tank in de grond. Later mocht dat allemaal niet meer, dus hebben ze dat eruit moeten graven".

"Ik had het hartstikke druk met de kinderen. In het huis was geen water, geen licht en geen gas.

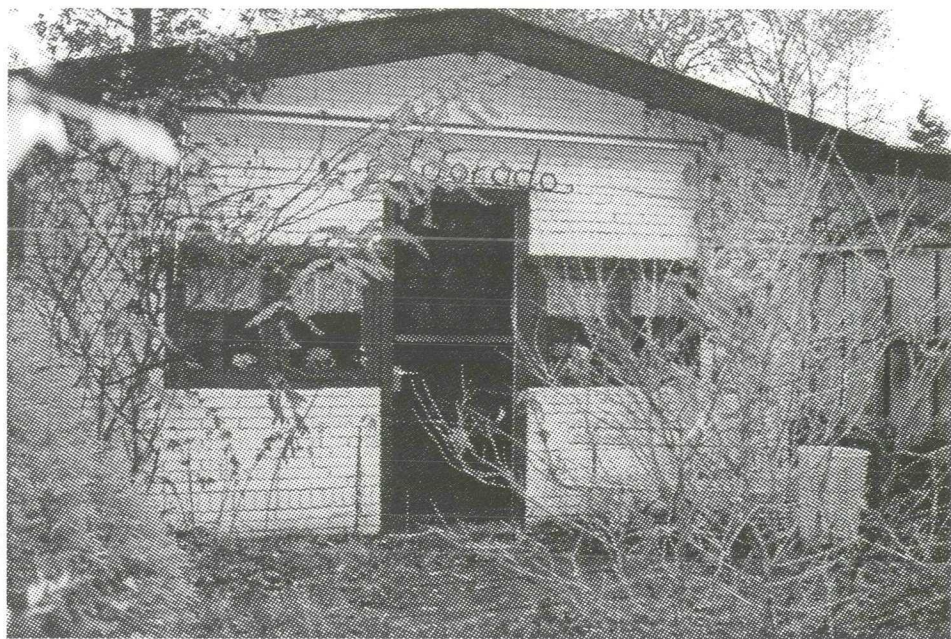
We hadden een olielampje, we kookten op een oliestel en water moest gepompt worden buiten het huis. Ik heb het nooit zwaar gevonden. Je moest ook wel. Soms zag je dagen niemand, maar eenzaam heb ik me nooit gevoeld op de Goyergracht, omdat ik het zo druk met de kinderen had.

De kinderen gingen, lopend over de hei, naar school in Laren op het Schoolpad. Ze liepen er een half uur over. Alleen mijn jongste zoon ging op een fietsje naar de kleuterschool. De kinderen namen wel eens vriendjes mee, maar omdat je zo ver weg woonde, gebeurde dat niet vaak. Ook brachten de kinderen wel eens een hondje of een katje mee. We hebben van alles in huis gehad. Een schaapje voor de kinderen en ook een ram, maar die zat vast. De schaapjes liepen los. Als een schaap jongen heeft, mag je haar niet oppakken (een andere lucht). Ik heb dat wel één keer gedaan, het gevolg was dat ik dat lam met de fles heb groot gebracht. De schapen liepen in de kamer.

Ik heb een fijne tijd gehad op de Goyergracht ook al was het soms een beetje behelpen.

Als je nu kijkt, hebben de kinderen alles als ze gaan trouwen; wasmachine, droogmachine(die heb ik nu ook). Tegenwoordig trouwen ze niet voordat ze alles hebben.

Wij kregen elektriciteit in 1955. Tot die tijd hadden we geen radio, televisie, stofzuiger, noem maar op. Het strijkboutje moest je op de kachel warm maken.

Huize Eldorado Goyergracht Zuid 11 in Eemnes. Hier woonde Willem Hage en zijn vrouw Cornelia Jacoba Heijligers en hun 9 kinderen.

We hadden een accu voor de radio, die werd soms naar Laren gebracht om op te laden. We hadden toen een lamp (zoals je vroeger zag op de markt) die je op moest pompen. Bij Kerkhof in Laren gekocht. Er moest eigenlijk echte petroleum in, maar omdat mijn man bij de wegenbouw zat, had hij een beetje benzine meegenomen. Hij is dat zelf gaan mengen; met een kraantje kon je zien of er vocht uitkwam.

We hadden ook geen water, dat heb ik 3 jaar geleden nog voor eigen rekening aan laten leggen. Water haalden we bij de pomp. Veel later kregen we pas telefoon; ik heb nu nog een hekel aan de telefoon.

Mijn man was erg handig. We woonden maar in een klein huisje; een kamer, twee slaapkamers en een klein keukentje dat was aangebouwd. Hij heeft toen een kelder gemaakt..., gegraven. Als hij 's avonds dan thuis kwam, was het even gauw een kopje thee en dan weer metselen totdat het donker was.

Hij heeft muren gemetseld en heeft een pomp gemaakt, eerst gepulst en zo hadden we dan toch water. Omdat we inmiddels 9 kinderen hadden, hebben we stiekem een stuk aan ons huis gebouwd want van mijn man mochten de jongens en meisjes niet op dezelfde kamer slapen.

Achttien december 1945 was een zwarte dag. Op die dag is ons huis afgebrand. Toen de jongste nog net geen 3 maanden was hadden we een lijntje boven de kachel gespannen om luiers te drogen. Een vlammetje vloog in de luiers en het rieten dak. In een tijd van een half uur was mijn hele huis weg. Ik had niets meer, zelfs niet voor de baby, alleen wat ik aan had en het was midden in de winter.

Net vlak voordat dat gebeurde had een collega van mijn man een vrouwtje leren kennen. Zij moesten ook onderdak hebben. Samen met die collega heeft mijn man toen een houten huisje in elkaar gezet van hout dat ze ergens van de markt in Soesterberg hebben meegenomen. En daar hebben we met die 2 mensen in gewoond. Tijdelijk.

Wat een gedoe, maar ik ben blij dat ik het nog vertellen kan”.

*Mieke Pijnappel
Myriam Wijgman*

Gezocht:

Foto van het vroegere Huis Wakkerendijk 59

Onlangs bezocht de heer B.v.d. Pol uit Soest onze Oudheidkamer. Hij liet weten dat hij op zoek is naar een goede foto van de woning Wakkerendijk 59. Dit huis was laatst bewoond door de familie Schotsman en is in 1969 verdwenen in verband met de uitbreiding van Rijksweg 1. Het stond aan de oostzijde (polderkant) van de Wakkerendijk en was het eerste huis aan je rechterhand wanneer je vanuit Baarn Eemnes binnenkwam.

Wanneer iemand nog een goede foto van deze woning heeft, zou de

heer V.d. Pol graag een kopietje willen hebben. Als u hieraan mee wilt werken, kunt u contact opnemen met:

B. v.d. Pol
Eemstraat 10
3764 DE Soest

of met

Henk van Hees
Kerkstraat 15
Eemnes
035-538 9849

Wie doet er mee? Wie weet er van?

Rubriek waarin staat met welke onderzoeken en projecten onze leden bezig zijn. Iedereen die erin geïnteresseerd is om mee te doen en die kan helpen aan materiaal kan contact opnemen met de desbetreffende personen:

Livia van Eijle, Geuzenweg 284, Hilversum, tel. 588 2835
is bezig met:

- klederdrachten van Eemnes en omgeving. Wie helpt mee uit te zoeken wat er vroeger in Eemnes aan klederdrachten gedragen werd. We hebben heel mooie inventarisatie-formulieren. We zoeken alleen nog een paar mensen erbij om ze in te vullen. Dit met de kleding in de hand of aan de hand van oude foto's.

Wie helpt?

Wiebe van IJken, tel. 538 9367
Bertie van Wijk-Blom, tel. 531 4689
Henk van Hees, tel. 538 9849
zijn bezig met:

- het aanleggen van een verzameling bidprentjes van mensen die in Eemnes gewoond hebben. U kunt ons al een plezier doen wanneer u de mogelijkheid biedt om kopietjes te laten maken van uw bidprentjes.
-

Henk van Hees,
Kerkstraat 15, tel. 538 9849
Bertie van Wijk-Blom,
Raadhuislaan 39, tel. 531 4689
zijn bezig met:

- de familie Zanolli
- de familie van ('t) Klooster
- smeden in Eemnes en hun familie-relaties, o.a. familie V.d. Bergh, Evers, V.d. Hengel, Bangert.

Gevraagd:
o.a. familie verhalen, foto's, familie berichten.

Nogmaals de merklap van de familie Van Isselt

In het HKE-blad, 21^e jaargang nr. 2 (1999) stond een artikel over de familie Van Isselt in Eemnes.

Bij het artikel was een foto afgedrukt van een merklap uit 1856 die nog steeds in het bezit is van de familie Van Isselt.

Op de lap stonden diverse lettercombinaties waarvan we er indertijd slechts enkele konden ontcijferen.

Eén van de combinaties die we niet konden ontcijferen was NDG.

We kregen een tip van Gijs Hilhorst (Wakkerendijk 64) die ons vertelde dat met NDG werd bedoeld.:

Naatje de Graaf. Dat was een vrouw die indertijd naailessen gaf in Eemnes. Bij Gijs in de familie is ook nog een merklap met de lettercombinatie NDG.

Toen ik nazocht wie Naatje de Graaf was, vond ik als haar persoonlijke gegevens: **Johanna Maria de Graaf**

geboren Eemnes 18-04-1825

dochter van **Jan de Graaf** en

Agatha Taling

En toen werden me meteen twee andere lettercombinaties duidelijk:

JDG = Jan de Graaf

AT = Agatha Taling

En daarmee waren alle raadselen van de merklap opgelost.

Nu kunnen we ook alles aan elkaar knopen. De merklap is in 1856 vervaardigd door **Nelletje van Isselt** (1843-1873), op de merklap NVI boven de tekst Anno 1856.

Ze was de dochter van schoenmaker **Willem van Isselt** (1802-1866), op de merklap WVI (bovenaan) en van **Grietje van 't Klooster** (1802-1888) op de merklap GVK.

Het gezin van Willem van Isselt woonde op Wakkerendijk 202/204.

Aan de overkant van de weg, pal voor het Dikke Torentje stond toen een woning met daarin een kleermakerij. Daar woonden in de 19^e eeuw kleermaker **Jan de Graaf** (1780-1848), op de merklap JDG (linksonder) en zijn vrouw **Agatha Taling** (1780-1864), op de merklap AT (rechtsonder). Hun dochter was **Naatje de Graaf** (geboren 1825), op de merklap NDG. Naatje werd naaister van beroep en ze moet Nelletje van Isselt naailes hebben gegeven. Als overburen waren de contacten natuurlijk snel gelegd. Vier jaar na het vervaar-

digen van de merklap trouwde naaister Naatje de Graaf met een broer van Neltje van Isselt, namelijk de kleermaker **Jacob van Isselt** (1833-1903).

Op deze wijze is het verhaal achter de merklap van de familie Van Isselt weer boven water gekomen. Misschien zijn er nog wel meer lezers die thuis of in de familie een merklap hebben.

Als u meer kunt vertellen over de achtergronden van Eemnesser merklappen of als u er meer over wilt weten, dan kunt u contact opnemen met

Henk van Hees
Kerkstraat 15
3755 CK Eemnes
035-538 9849.

De verlenging van de korte geschiedenis van het geslacht Van Isselt in Eemnes

In het kwartaalboekje van de Historische Kring Eemnes verscheen in 1999 een korte geschiedenis van het geslacht Van Isselt te Eemnes (jaargang 21, nr. 2 blz. 81 – 108). Zoals gebruikelijk stond ook onder dit artikel: “Voor op- of aanmerkingen betreffende dit artikel kunt u terecht bij de samenstellers”.

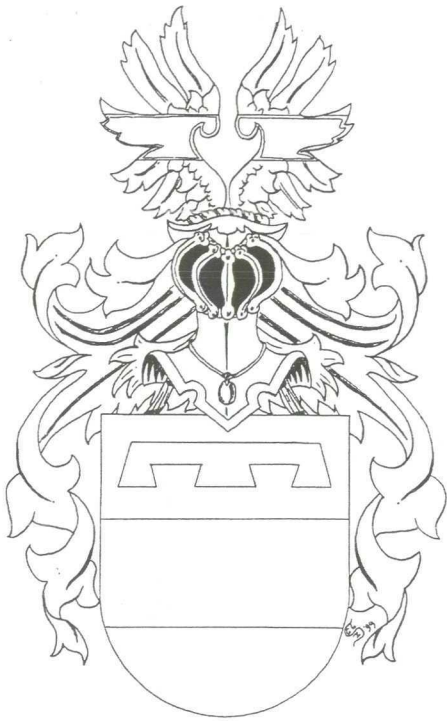
Een van de lezers, Giorgio Zanoli, maakte gebruik van deze oproep en stuurde een uitgebreide reactie in. Boven aan zijn reactie schreef hij als titel: “Het geslacht Van Isselt met nog 6 generaties vermeerderd”. Deze reactie werd door de Werkgroep Genealogie van groot belang geacht: voor het eerst is een familie uit Eemnes terug te sporen tot ver in de Middeleeuwen. Een andere reden om deze reactie op te nemen is de jeugdige leeftijd van de schrijver: Giorgio was 15 jaar toen hij zijn brief instuurde. Dat iemand van die leeftijd een dergelijke uitgebreide en serieus samengestelde reactie instuurt is alleen maar toe te juichen.

Nader onderzoek in diverse publicaties leverde nog meer gegevens op. Nog eens vijf generaties konden worden toegevoegd. Hoe verder men teruggaat in de tijd hoe moeilijker het onderzoek is en hoe onzekerder de gevonden gegevens zijn. Het is best mogelijk, dat verder onderzoek de volgorde van de oudste generaties weer op z’n kop zet. Maar als alles juist blijkt te zijn, dan hebben de oude verhalen uit de familie Van Isselt, waarin verhaald wordt van afstamming van edellieden een kern van waarheid. De familie Schade (Van Westrum) behoort tot de riddermatige families, zeg maar tot de middeleeuwse adel.

De Werkgroep Genealogie.

Enige tijd geleden las ik het artikel over het geslacht Van Isselt. Het viel mij daarbij op, dat de stamvader niet Van Isselt heette maar Roeten. Dat bracht mij aan het denken. Ongeveer een jaar geleden mocht ik een boek over de familie Roeten inzien van een lerares van mijn school, De Delta in Bussum, (thans College De Brink). Dit boek is in 1984 binnen haar familie, de familie Roeten, uitgegeven. Indertijd heb ik van dit boek een kopie mogen maken. Aan dit boek, De Familie Roeten door F. Roeten, heb ik de volgende gegevens ontleend.

Het geslacht Roeten (en dus ook Van Isselt) stamt van een van de aanzienlijkste en riddermatige families in het Sticht in de middeleeuwen. De naam Schade komt in de oude archiefstukken in verschillende spellingsvarianten voor, zoals Scade, Schade, Scae, Schae, Schay, Schaey en Schaide. Voor de duidelijkheid wordt de meest voorkomende vorm in dit artikel aangehouden.

Het wapen van de familie Schade dat ook gevoerd zou mogen worden door de families Roeten en Van Isselt omdat ze rechtstreeks afstammen van de familie Schade.

De naam Roeten komt als Roetairt voor het eerst in de familie voor als Beernt Schade Jacobsz met Feijnsngen Roetairt Martijnszoondochter huwt in 1464. Hun zoon Anthonis (Thonis) noemde een van zijn kinderen Roetert. Via Roetertsz en Roeyten veranderde de naam langzaam in Roeten. Na 1650 komt alleen nog maar Roeten voor in de familie. Teunis Gijsbertsz Roeten noemde zich later Van Isselt. Hij was de stamvader van de Eemnesser familie Van Isselt.

I Willem Scade.

Van Willem Scade is niet meer bekend dan dat hij in 1227 vermeld wordt in een akte.

Zijn zoon was vermoedelijk:

Het wapen dat gevoerd werd door Beernt Schade (zie VIII) als schepen van Soest, komt voor op een zegel aan een charter van 17 september 1486. Het vertoont een wapenschild met daarop een dwarsbalk. De kleuren van dit wapen zijn onbekend. Omdat van andere leden van het geslacht Schade wel de kleuren bekend zijn, wordt het wapen van de familie Roeten (en dus nu ook van Van Isselt) in het boek over de familie Roeten beschreven als: In zwart een gouden dwarsbalk, met in het schildhoofd een rode barensteel met drie hangers; helmteken is een zwarte vlucht beladen met een gouden dwarsbalk; dekkleden van goud en zwart. De barensteel in het wapen moet opgevat worden als een wapenbreuk om onderscheid te maken met het wapen van de familie Schade van Westrum.

De familienaam Roeten is afgeleid van de voornaam Roetert, ook wel als Rotert of Roetairt geschreven.

II **Elias Scade, ridder.**

Zijn zoon was vermoedelijk:

III **Wouter Scade**

Wouter Scade was heer van Westerhem bij 't Goy (een dorp in de gemeente Houten). Hij was ridder en leefde rond 1296.

Zijn zoon was:

VI **Herman Scade**
trouwt met
Wijndelmoet.

Herman Scade sneuvelde in een van de vele oorlogen die de bisschop van Utrecht voerde tegen de Friezen. Hij moet al voor 1331 om het leven zijn gekomen.

Hun zoon was:

V **Gijsbert Scade**
overleden in 1374
trouwt met
Mabelia Verstegen.

Gijsbert wordt in 1331 als minderjarige vermeld.

Hun zoon was:

VI **Dirk Scade**
trouwt met
Elsabé van Loenen (vermoedelijk)

Dirk Scade pachtte in 1383 land in de Steeg van het Kapittel van St. Marie te Utrecht.

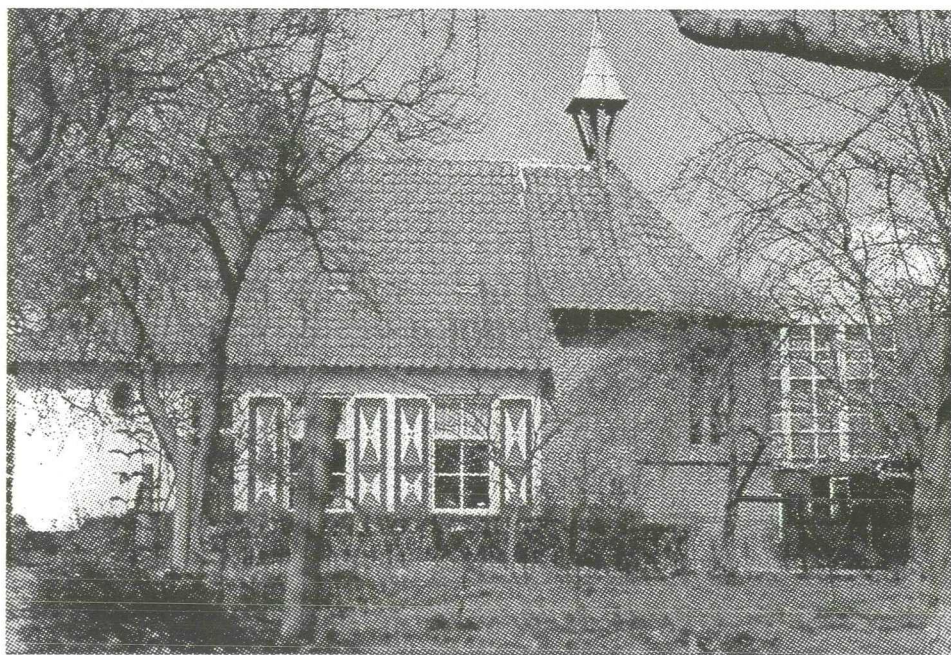
Hun kinderen waren Wouter Scade van Amerongen, Gijsbert Schay ookwel Gijsbert Schade van Westrum geheten, Jan Scade, Gerrit Scade, Willem Scade en Jacob Scade.

Zoon Gerrit Scade was leenman van de St. Paulusabdij te Utrecht in 1450. Hij bekleedde later verschillende functies in het stadsbestuur van Utrecht. Hij werd in 1462 ouderman, in 1465 raad van de stad. Hij was ook kerkmeester van de Buurkerk te Utrecht. Gerrit huwde met Anna de Bossie, vrouwe van Beverweerd.

Zoon Willem Scade van Westrum droeg in 1427 12 morgen land naast de hofstede Ten Marsch in leen op aan Jacob, heer van Gaasbeek, Abcoude, Putten en Strijen. Zijn kinderen Wouter, Effemie, Mechtelt en Beatrix ontvingen elk daarvan drie morgen in leen. Herman Scay van Westrum, een andere zoon van Willem, werd 11 jaar later door Jacob van Gaasbeek met de hofstede Ten Marsch en 15 morgen land beleend.

Wij vervolgen ons verhaal met Jacob.

VII **Jacob Scade** (Schade, Schay)
geboren in of omstreeks 1390
overleden in of voor 1453
trouwde (vermoedelijk) met
Elizabeth van Wijk

De kapel van Isselt.

Deze kapel ligt in de buurtschap Isselt in de lage Birkt tussen Soest en Amersfoort. De kapel zou gesticht zijn in 1339 en behoorde tot de vroegere ridderhofstad Isselt. Nadat de ridderhofstad verdwenen was (lang geleden!) ging de kapel deel uitmaken van een boerderij. Onder het gebouwtje is nog de grafkelder van de familie Van Dam van Isselt, die voor het laatst geopend werd in 1916. De klok in het torentje dateert van het jaar 1717.

Jacob Scade was eigenaar van landerijen te Soest. In 1416 werden Jacob Scade Dirsssoen en zijn broer Ghijsbert Scade Dirsssoen beleend met land in de Grote Slag te Soest. Uit het huwelijk van Jacob en Elizabeth werden twee zoons (Wouter en Beernt) en waarschijnlijk een dochter (Hillegont Scade) geboren. Wij vervolgen ons verhaal met Beernt.

VIII

Beernt Schade Jacobsz

geboren omstreek 1435-1445

overleden tussen 1520 en 1526

trouwt met:

Feynsgen Roetairt Martijnszoensdochter

Beernt hield zich bezig met veen exploitatie (afgraving en turfwinning). Hij was schepen te Soest in 1474-1475, 1486 en 1502) Van hem was het eerder genoemde wapen. Beernt was leenman van de St. Paulusabdij voor land te Soest. Uit zijn huwelijk met Feynsgen zijn zes zonen en een dochter bekend, o.a.:

IX

Anthonis Berentssoen

geboren ca. 1475-1480

overleden vóór 17-09-1547

trouwt met

Alijdt, dochter van Herman Lodewijksz

Anthonis Berentssoen, ook wel Thonis Schae Beerntsz genaamd, hield zich vermoedelijk ook bezig met veen exploitatie net als zijn vader. Hij bezat verscheidene percelen land op de Soester Eng en in de Birkte in eigendom. Hij was in 1514 – 1515 schepen van Soest. Uit zijn huwelijk met Alijdt werden tenminste twee zonen en een dochter geboren.

Wij vervolgen met een van de zonen:

X

Roetert Schae Thoenisz

geboren ca. 1510-1515

overleden vóór 05-09-1583

trouwt met (1)

Nelleken

trouwt met (2)

Gerritgen (Gerytgen), dochter van Dyrick Gerritsz

Roetert Schae Thoenisz is in de sporen van zijn vader en grootvader getreden. Ook hij exploiteerde venen en bezat land in Soest. Hij was ook schepen van Soest. Roetert is verschillende keren gehuwd; het is niet duidelijk geworden of

Eeuwenoude Soester boerderij 'De Stalenhoef' Kaasboerderij aan de Birkstraat 123 in Soest.

Nelleken zijn eerste vrouw was. Er bestaan vermoedens dat zij zijn tweede vrouw was. Van zijn zoon Willem en dochter Marijgen of Mariken is niet duidelijk of zij kinderen van Nelleken waren of van een eventuele eerdere vrouw. Uit het huwelijk met Nelleken werden in elk geval zoon Aert en dochter Gerytgen geboren. Uit het huwelijk met Gerritgen werden vier zonen (Anthonis, Beernt, Peter en Gerrit) en twee dochters (Nelleken en Margriet) geboren. Dochter Nelleken Roetertsdochter zorgde voor de eerste contacten met Eemnes. Zij huwde vóór 1585 met Ghijsbrecht Claeszoon, die tussen 1585 en 1593 schout van Eemnes-Buitendijks was. Haar kleindochter was gehuwd met Lievius Harderwijk, predikant te Blaricum van 1619-1638.

Wij vervolgen ons verhaal met:

XI **Peter Roeyertsz**
 geboren in 1565
 overleden na 1645

Peter Roeytersz. werd nog in 1645 als getuige in een akte vermeld. Hij was toen 80 jaar oud. De eerste keer dat zijn naam in een akte genoemd werd, was

op 20 december 1593 als erfgenaam van Roetert Thonisz en Gerritchen. De naam van zijn vrouw, bij wie hij een dochter en 4 zonen kreeg, is onbekend. Met zijn zoon Gijsbert Petersz Roeten gaat ons verhaal verder.

XII Gijsbert Petersz Roeten

Gijsbert Petersz Roeten is degene met wie de korte geschiedenis van de familie Van Isselt begint in het kwartaalboekje nr. 2 van juli 1999. Naast hetgeen al over hem is geschreven, is nog een gegeven bekend geworden. Gijsbert was lid van het St. Aagtschutters-gilde. Zijn naam komt voor op de ledenlijst uit 1696. Uit zijn huwelijk met Jannitgen Dircks werden 3 dochters (Bartgen, Metgen en Aaltgen) en 2 zonen (Thonis en Jan) geboren. Het verhaal in het kwartaalboekje ging verder met:

XIII Thonis Gijsbertsz Roeten trouwt met **Annitgen Jansdr.**

Van Annitgen Jansdr. is inmiddels bekend geworden, dat zij een dochter was van Jan Hendricksz den Ouden.

Voor op- of aanmerkingen betreffende dit artikel kunt u mij schrijven of bel-
len. Ook degenen die belangstelling hebben voor het familiewapen kunnen bij
mij terecht voor informatie of een afbeelding.

*Giorgio (Sjors) Zanolì
Los Wal Abri 6
1411 GJ Naarden
035-694 8692*

Van de Penningmeester

Contributie 2001

Bij dit nummer is een acceptgiro toegevoegd voor uw contributie over 2001. Wij verzoeken u het verschuldigde bedrag over te maken vóór eind maart 2001. U bent er dan van verzekerd dat u ons kwar

taalblad blijft ontvangen.

Vergeet niet uw lidnummer te vermelden als u bij betaling geen gebruik maakt van bijgevoegde acceptgiro waarop het nummer vermeldt staat.

TUINCENTRUM

GEBROEDERS

DE BRUIN

Gaat het om de tuin,
dan ga je naar
de Bruin

Gooiergracht, Laren

Tel.: 035-5382069

drukkerij

Image Team

- digitale vormgeving
- offsetdrukkerij
- afwerking

*...geeft kleur
aan uw communicatie*

Bramenberg 11
3755 BV Eemnes
035-538 02 21

Internet: www.imageteam.nl
E-mail: drukkerij@imageteam.nl

welkoop

Groen&Doen

Als het aan
Welkoop ligt
tuiniert u
het hele jaar

Wij hebben
de tuinartikelen

WAKKERENDIJK 128D - EEMNES - TELEFOON 5314486

We zijn net zo thuis in de buurt als u

De Rabobank is een bank met een idee. Het idee dat je samen sterk bent. De Rabobank heeft als geen ander een traditie van samenwerken en bouwen aan relaties. Het is een bank van mensen vóór mensen. Dat merkt u al snel in het persoonlijke contact. Elke Rabobank staat midden in de samenleving. Daarom zijn we vaak betrokken bij activiteiten in het bedrijfsleven, verenigingen en scholen. We weten wat er leeft, ook als het niet om bankzaken gaat. Kortom, we zijn een bank die net zo thuis is in de buurt als u.

Rabobank

Eemnes, Braadkamp 15, telefoon (035) 539 56 00